

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร
The Opinions of People towards Development of Bueng Si Fai Tourist
Attractions in Phichit Province

ศิริลักษณ์ เพชรไทย¹ ดร.โชติ บดีรัฐ²

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาดด้วยตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane) จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ภูมิสำเนา มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ส่วน ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร พบว่า ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อทำการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ประเด็นสำคัญต้องมีการกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พร้อมทั้งควรมีส่งเสริมกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความสมดุลในทุกๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม

คำสำคัญ

ความคิดเห็นของประชาชน, การพัฒนา, แหล่งท่องเที่ยว

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinions of the people towards the development of Bueng Si Fai Tourist attractions in Phichit Province, 2) to study factors affecting the opinions and 3) to study the guidelines for the development. It was a quantitative research. The samples were 400 people designated by Taro Yamane formula. Data were collected by questionnaire and analyzed by descriptive and inferential statistics.

The findings were as follows:

1. The opinions of the people towards the development of Bueng Si Fai Tourist attractions in Phichit Province overall in 5 aspects were at a moderate level and when each aspect was considered, it was found that the highest-to-low mean scores were the preservation of ecological system, tourism promotion and relaxation, landscape building adjustment, career promotion and public utilities.

2. Factors affecting the opinions of people towards the development of Bueng Si Fai, Phichit Province classified by personal factors revealed and hometown that gender, age, hometown resulted in the opinions; whereas, educational level, career, income did not affected in the opinions.

3. As for guidelines for the development of Bueng Si Fai, it was found that the participation in the community in tourism management should be promoted by appointing the local committee to develop and promote tourism for a concrete management via the cooperation from government and private sectors taking part in tourist and environment conservation in their own localities. More importantly, decentralization is a must and the tourism benefits should be distributed to the localities with more concretely in order to minimize the future conflict as well as to promote the activities met with the needs of the tourists and not affect the local ecological system for the balance and sustainability.

Keywords

Opinions of People, Development, Tourist

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น อาทิเช่น สภาพภูมิประเทศ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม เป็นต้น ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและวัฒนธรรม ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดที่ได้นำรายได้เข้าสู่ประเทศ และมีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะนอกจากจะก่อให้เกิดการจ้างแรงงานซึ่งทำให้ ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นและยังนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศที่ไหลเข้าสู่ประเทศมากขึ้นแล้ว การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการปรับปรุงพื้นฐานต่างๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ตลอดจนการบริการด้านที่พัก ร้านค้า ร้านอาหารต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นก็ยังได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงพัฒนาพื้นฐานต่างๆ นี้ด้วย อีกทั้งการท่องเที่ยวยังช่วยให้เกิดความรู้ ความรู้

ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้จึงถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่าเกือบจะทุกประเทศในโลกนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว และในหลายประเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้นๆ อีกด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้า เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก และเป็นที่เชื่อกันว่าความสำคัญของการท่องเที่ยว จะมีมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการท่องเที่ยวกลายเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญที่สุด การเดินทางท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมธรรมชาติของมนุษย์ที่มีมาแต่โบราณกาล และได้พัฒนาการมาเป็นลำดับ ยิ่งมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งก็ยิ่งทำให้การเดินทางท่องเที่ยวขยายวงกว้างออกไป โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ หลากหลายกันไม่ว่าเพื่อธุรกิจ เพื่อันทนาการ และเพื่อศึกษาหาความรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็น การเดินทางท่องเที่ยวซึ่งเป็นกิจกรรมอันเป็นส่วนบุคคลเหล่านี้ได้เติบโตรวมกันเป็นกลุ่มก้อนขึ้น จนกระทั่งต้องอาศัยเทคนิควิชาการเฉพาะ การวางแผน การจัดการ และการตลาด รวมเข้าแล้วเรียกว่า “อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว” ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของนานาประเทศในปัจจุบัน นอกจากนี้ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวก็เป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียดพร้อมๆ กับสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

จึงถือได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่แสดงบทบาทเด่นชัดในแต่ละปีที่ผ่านมา ความสำเร็จโดยรวมหรือบางส่วนย่อมมาจากพลังของฟันเฟืองหรือพลังขับเคลื่อนทั้งส่วนเล็กและส่วนน้อยที่ช่วยกันผลักดันให้อุตสาหกรรมนี้เคลื่อนไหวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และแสดงบทบาทหน้าในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้ และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องมากมายหลายร้อยสาขา เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประชาชน และประเทศชาติอย่างเอนกอนันต์ และนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในปัจจุบันหลายๆ ประเทศประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวยังเมืองต่างๆ เป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมหาศาล นอกจากนี้การท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ รวมทั้งเป็นตัวพัฒนาให้ประเทศเกิดการพัฒนาไปทั่วทุกพื้นที่ในเมืองและชนบท ช่วยฟื้นฟู พัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนทำให้สาธารณูปโภคต่างๆ เกิดการพัฒนาตามมา คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนก็พลอยดีขึ้นไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศชาติให้เป็นที่รู้จักของสังคมโลก อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศเพื่อให้เทียบทันกับต่างประเทศ ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวจากแหล่งต่างๆ ให้เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเทศตนมากขึ้น การท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อพึงพาทรัพยากรที่มีอยู่ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ศาสนสถานและทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นงานการสร้างสรรคทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ที่ผสมอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์และความเจริญของประเทศ สิ่งเหล่านี้นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจ แต่ในความสำเร็จในการท่องเที่ยวก็ย่อมแฝงไปด้วยความทรุดโทรมของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้การท่องเที่ยวยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา ปรับปรุง

ในสิ่งที่ได้รับความทรุดโทรมไปเพื่อให้เหมือนดังเดิม หรือพัฒนาเพื่อให้ดีขึ้นมากกว่าเดิม เพื่อรองรับการมาเยี่ยมเยือนของนักท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่จึงเป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้เลย

ประเทศไทย เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงามและยังคงมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติอยู่มาก แหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชุมชน วิถีชีวิตของในชนบท รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ จึงทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวต่างชาติและแม้แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยเอง เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้รายได้หลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งของประเทศก็คือ รายได้จากการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแต่ละครั้งจะมีการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากจึงทำให้การท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้คาดว่าในปีต่อไปนั้น จะมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยจำนวนมากขึ้นเป็นเท่าตัวและก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศมากขึ้นตามไปด้วย การท่องเที่ยวภายในประเทศมีส่วนกระจายรายได้สู่พื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมอยู่ทุกภาคของประเทศ และในแต่ละภาคของประเทศนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์จึงทำให้สามารถท่องเที่ยวได้ทั้งปี การท่องเที่ยวจึงมีการกระจายตัวเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุที่แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาด้านตนเองและได้รับการส่งเสริมจากทางด้านการรัฐบาลมากขึ้นจึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีจุดเด่นและจุดสนใจของนักท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

จังหวัดพิจิตร เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายหลายแหล่ง หลายสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวธรรมชาติ หรือแม้แต่การเที่ยวเพื่อเที่ยวชม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพิจิตรและเป็นเหมือนสัญลักษณ์ประจำจังหวัดพิจิตร ก็คือ บึงสีไฟ

บึงสีไฟ เป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ของประเทศไทย ตั้งอยู่ในจังหวัดพิจิตร โดยเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่เป็นอันดับสาม บึงสีไฟเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด แหล่งอาศัยของนกหลายชนิด และยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญของจังหวัดพิจิตรด้วย ซึ่งประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรนิยมพาลูกหลานมาเที่ยวชมบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติของบึงสีไฟ บึงสีไฟมีระบบนิเวศวิทยาที่สมบูรณ์ทั้งพันธุ์พืชและสัตว์นานาชนิด และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้บึงสีไฟสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากของจังหวัดพิจิตร ทางจังหวัดจึงมีการพัฒนาบึงสีไฟอยู่บ่อยครั้ง เพื่อที่จะฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดีขึ้น หลังจากถูกละเลยมานานหลายปีจนทำให้การท่องเที่ยวบึงสีไฟถดถอยลงไป เป็นผลรายได้ของชาวบ้านรอบๆ บึงสีไฟลดน้อยลงไปด้วย การท่องเที่ยวของประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรเองก็ลดน้อยลง ประชาชนต่างพากันไปเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงมากกว่าเที่ยวในจังหวัดพิจิตรของตัวเอง ในจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจในบึงสีไฟ ทางเทศบาลเมืองจังหวัดพิจิตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการฟื้นฟู พัฒนาบึงสีไฟให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสวยงามมากขึ้น เพื่อเพิ่มความสนใจของนักท่องเที่ยวและประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรเองด้วย แต่ในการปรับปรุง พัฒนาภูมิทัศน์ในแต่ละครั้งใช้เวลานานมาก ในการพัฒนาแต่ละโครงการก็มีบางโครงการที่ดำเนินการไม่สำเร็จเสร็จสิ้นดำเนินการสมบูรณ์ เป็นการสร้างแล้วละเลย ทั้งร้าง ทำให้ทัศนียภาพในบางพื้นที่ต้องถูกมองเป็นพื้นที่ที่รกร้าง ไม่สวยงาม ทั้งนี้ในการปรับปรุงพัฒนาต่างๆ เพื่อสร้างความสวยงาม และสร้างภูมิทัศน์ให้สวยงามขึ้นนั้น ประชาชนต่างมีทัศนคติ ความคิดเห็นกันไป

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนชาวพิจิตรต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ เพื่อนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยและเทศบาลเมืองพิจิตรรวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวในด้านดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ความสวยงาม ในเขตพื้นที่บึงสีไฟ การจัดสถานที่ในโซนต่างๆ 2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ 3) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การปรับปรุงโครงสร้างอาคาร ถนน ระบบ ไฟฟ้า ประปา 4) การส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อสร้างอาชีพ เสริมรายได้ให้แก่ประชาชน 5) การอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ การรักษาระบบนิเวศของบึงสีไฟให้คงสภาพตามธรรมชาติที่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มี เพศ อายุ ภูมิฐานะ การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษานำศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาด้านแผนงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร 2) การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ 3) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ 4) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ 5) การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

มุ่งเน้นศึกษาความคิดเห็นของประชาชนชาวพิจิตรต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัดพิจิตร ในพื้นที่ 4 ตำบล ในรอบพื้นที่บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล ทั้งหมด 26,735 คน (ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟ จำนวน 4 ตำบล ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5 \%$ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยบุคคล

ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในส่วนของวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้รับข้อมูลทั้งเชิง
 ประจักษ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล
 ทั้งหมด 26,735 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟ
 จำนวน 4 ตำบล ทั้งหมด 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้แบ่ง
 แบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-
 list) จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
 (Check List)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่ง
 ท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แบบสอบถามที่เป็นคำความปลายเปิดแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่าง ๆ
 ดังนี้ ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึง
 ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม
 ตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 400 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง และความ
 สมบูรณ์ของการตอบคำถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล
 โดยดำเนินการ ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน รวมถึงใช้โปรแกรม
 สำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ
- ส่วนการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
 บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงใช้เกณฑ์ใน
 การแปลผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของเบสท์

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ
 จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการหาค่าสถิติทดสอบ t - test และค่าสถิติ
 ทดสอบ F - test

สรุปผลการวิจัย

1. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน พบว่า

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีค่าเฉลี่ย และในส่วนของรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย รองลงมาตามลำดับ คือ ระบบไฟฟ้า ในส่วนของทางเดินเท้าและไฟส่องสว่างตามจุด สถานที่ต่างๆ ภายในบึงสีไฟ สถานที่จอดรถภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอสำหรับผู้ที่มาเที่ยวชม จุดทิ้งขยะ ภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอต่อผู้ให้บริการในแต่ละวัน จุดบริการด้านรถประจำทางและรถทัวร์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ระบบการรักษาความปลอดภัย มีการดูแลความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ที่เคร่งครัดและมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยภายในบึงสีไฟ จุดให้บริการสุขา (ห้องน้ำ) ตามจุดต่างๆ ภายในบึงสีไฟ สะอาดและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม จุดร้านอาหาร / เครื่องดื่ม ให้บริการตามจุดต่างๆ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตามจุดต่างๆ ภายในบึงสีไฟ สะอาดถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม และจุดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตามจุดต่างๆ ภายในบึงสีไฟ มีความเหมาะสมและเพียงพอ

1.2 ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างประติมากรรมการเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม รองลงมาตามลำดับ คือ ความสวยงามและจุดที่ตั้งของน้ำตกจำลองมีความเหมาะสมและสวยงามเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยล้อม และควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ รอบน้ำตกจำลองให้มีความสวยงามมากขึ้น การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบรูปปั้นพญาละวันให้มีความสวยงามและเหมาะสม มากกว่าเดิม ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ศาลาเก้าเหลี่ยมให้มีความสมบูรณ์และสวยงามอยู่เสมอ การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบๆ อนุสาวรีย์พระนางเจ้าสิริกิติ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสม ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ บ่อชมจระเข้ให้มีความสวยงาม และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมจระเข้ได้อย่างปลอดภัย การปรับปรุงศาลากลางน้ำมีสภาพแข็งแรง สวยงาม เหมาะกับให้อาหารปลาและการนั่งชมบรรยากาศของบึงสีไฟ ภูมิทัศน์ริมตลิ่งมีความสวยงามด้วยต้นไม้ดอกไม้ประดับ และการสร้างบันไดเพื่อเดินลงริมตลิ่ง และสถานที่สร้างหอชมนกมีความเหมาะสมและหอชมนก มีความสวยงามสามารถมองเห็นนกนานา ชนิดได้อย่างทั่วถึง

1.3 ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน การประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชน ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่างๆ ในการผลิตสินค้าของประชาชน และการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน

1.4 ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว รองลงมาตามลำดับ คือ ความเหมาะสมในการจัดจุดเที่ยวชมและจุดพักผ่อนหย่อนใจในบึงสีไฟ มีการจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับและไม้ยืนต้น มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ การปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้มีความหลากหลายของเครื่องเล่นเพื่อสร้างความสนุกสนานและความเพลิดเพลินให้กับเด็กๆ การจัดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม การติดไฟประดับ ไฟส่องสว่าง มีความสวยงาม สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในยามค่ำคืน การจัดพื้นที่ในการถ่ายรูปบันทึกภาพความสวยงามได้ทุกสถานที่ในบึงสีไฟ การจัดกิจกรรมต่างๆ ในบริเวณ บึงสีไฟในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ การจัดจุดจำหน่ายและให้อาหารปลาที่มีความเหมาะสมและจุดให้บริการจักรยานน้ำ เพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว

1.5 ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมเพื่อทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาตามลำดับ คือ อนุรักษ์ปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ติดต่อกันไป มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้ดี มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ และมีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกต้องลักษณะ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับ ปวส./อนุปริญญา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับปวช. กับปวส./อนุปริญญา และกับปริญญาตรี โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 อาชีพต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัด พิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ รับราชการ/วิสาหกิจ กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, พนักงานเอกชน กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, รับจ้างทั่วไป กับเกษตรกร, นักเรียน/นักศึกษา กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, เกษตรกร รับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกับรับจ้างทั่วไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 รายได้ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัด พิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 5,001-10,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 10,001-20,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, มากกว่า 20,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท กับ 5,001-10,000 บาท และกับ 10,001-20,000 บาท โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ดังนี้ คือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองพร้อมทั้งมีการอำนวยความสะดวก สนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญคือ การกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น ที่จะต้องมองไปถึงการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และความสมดุลในทุกๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน

พบว่า

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

จากผลของการวิจัยที่พบว่า ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ที่ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในอันดับต้นๆ นั้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการจัดกิจกรรมเพื่อทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีหัวใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้อย่างดี มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ และมีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกต้องลักษณะ เพราะสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนให้หน่วยงานในพื้นที่หรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งเสริมสร้างและพัฒนาในทุกๆ ด้านให้เกิดความสมดุลไปพร้อมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร ในโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับบึงสีไฟของเทศบาลเมืองพิจิตร ตามแผนกลยุทธ์การพัฒนา (พ.ศ. 2555-2557) ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้ คือ

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปรับปรุงสวนสาธารณะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและภูมิทัศน์ให้สวยงาม

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาล

การจัดตั้งองค์การในการบริหารบึงสีไฟ จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและการศึกษาสภาพปัจจุบันรวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบึงสีไฟและข้อมูลจากการทำประชาคมของจังหวัดพิจิตร รวมทั้งแนวคิดและการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบึงสีไฟ สามารถแบ่งแผนงานการพัฒนาบึงสีไฟ ได้ดังนี้ แผนงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร แผนงานการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ แผนงานส่งเสริมการประกอบอาชีพ แผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ แผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งในแผนงานต่างๆจะมีโครงการย่อยบรรจุอยู่ ซึ่งจะกล่าวถึงพื้นที่โครงการ หลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ รายละเอียด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลที่คาดว่าจะได้รับ ประการสำคัญในการดำเนินการแผนงานหรือโครงการพัฒนาและกิจกรรมต่างๆบริเวณบึงสีไฟจะเกิดผลกระทบต่องานสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านบวกทางด้านลบ ซึ่งถึงแม้ว่ามิได้เข้าข่ายที่จะต้องทำการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA : Initial Environmental Impact Assessment) ตามมาตราที่ 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะดำเนินการพัฒนาใดๆบริเวณบึงสีไฟจะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE : Environmental Evaluation)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 เพศ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร กาญจนะ ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว เขตรักษาพันธุ์ป่าซับลังกา อำเภอลพสนธิ จังหวัดลพบุรี

2.2 อายุ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์นรี วังชากร ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสิงห์บุรี

2.3 ภูมิสำเนา ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมภาพ คล้ายวิเชียร และคณะ ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4 ระดับการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณรพ เจริญบุญ ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี

2.5 อาชีพ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวัฒน์ ตามชูและคณะ ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา หมู่ 1 บ้านเกาะลิเห่ ตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต

2.6 รายได้ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ เชื้อทหาร ที่ได้ทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านทรงไทยปลายโพรงพาง อำเภอมัวพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จะเห็นว่า จากผลของการวิจัยด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ก็ทำให้เราเห็นชัดเจนว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ก็จะมีปัจจัยด้านระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ก็จะมีปัจจัยด้านเพศ อายุ และภูมิสำเนา ซึ่งจากผลของการวิจัยก็

สะท้อนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เห็นถึงความสำคัญที่ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จะเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ และให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดพิจิตรได้อย่างแท้จริงนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความร่วมมือ ร่วมใจของประชาชนทุกคน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

3. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ดังนี้ คือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองพร้อมทั้งมีการอำนวยความสะดวก สนับสนุนช่วยเหลือ ให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือ การกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น ที่จะต้องมองไปถึงการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และความสมดุลในทุกๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนา และความร่วมมือ ร่วมใจกันของทุกภาคส่วนให้เกิดผลต่อการแก้ไขในเชิงปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรได้อย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อันสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ได้อย่างยั่งยืนสืบไป

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา กาญจนถวัลย์. (2535) .การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนกะเหรี่ยง : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีบ้านไร่ปัว อำเภอทองผาภูมิ กับบ้านสะเนพ่อง อำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร แสงประดับ. (2537). การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทิตยา สุวรรณขุ. (2517). “สังคมวิทยา” ใน วิทยาศาสตร์สังคม. หน้า 187-189. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2527). การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ฉบับกระแส.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2526). การพัฒนาชุมชน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สนธยา พลศรี. (2533). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวิทย์ ยิ่งวรพันธุ์. (2509). การพัฒนาชนบทในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สหประชาพาณิชย์.
- อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูตร (บรรณาธิการ). (2515). ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย.